Dnr 2022/80
2022-11-24

Lokaliseringsutredning

Detaljplan för del av Nynäs 3:1
Mönsterås kommun

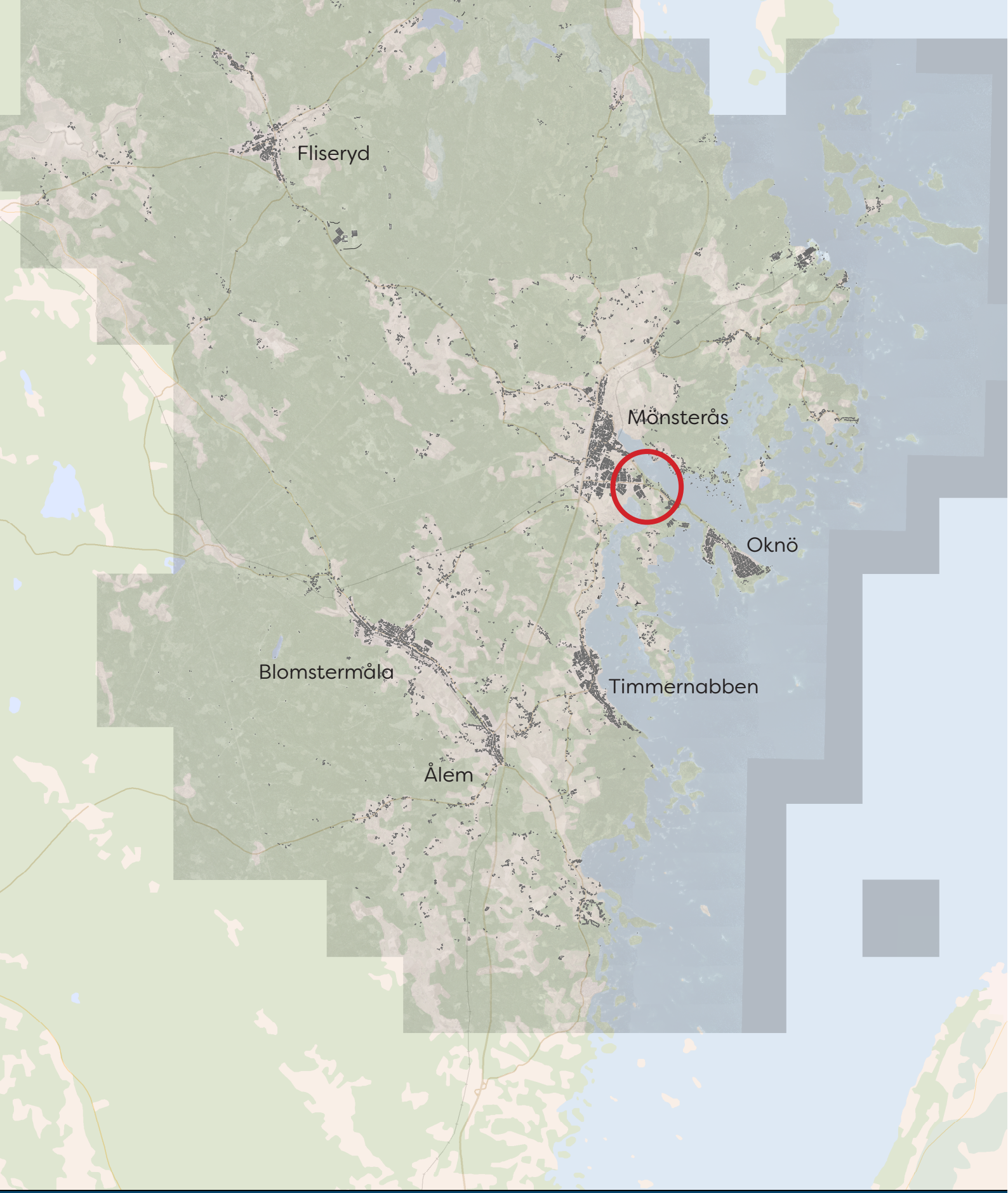

Adress:
Tekniska förvaltningen
Mönsterås kommun
Box 54
383 22 Mönsterås

Kontakt handläggare:
Kajsa Engman
Planarkitekt
kajsa.engman@monsteras.se
0499-17479

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING **4**

INLEDNING OCH SYFTE **5**

BAKGRUND OCH OMFATTNING **5**
AVGRÄNSNING 5

BEDÖMNINGSGRUNDER **6**

LOKALISERINGSALTERNATIV **7**
HUVUDALTERNATIV 8
LOKALISERINGSALTERNATIV 1 9
LOKALISERINGSALTERNATIV 2 10

NOLLALTERNATIV **11**

SLUTSATS **11**

SAMMANFATTNING

I samband med framtagandet av detaljplanen för Nynäs 3:1 har alternativa lokaliseringar för ett nytt rörförråd med tillhörande personalutrymme undersökts. Anläggningen av rörförrådet är viktig för verksamheten vid Nynäs reningsverk och kommunens VA-arbete.

Huvudalternativet, Nordväst om Nynäs reningsverk, har bedömts som mest lämplig utifrån de bedömningsgrunder som presenterats i lokaliseringsutredningen. Huvudalternativet är att föredra med tanke på dess fördelaktiga läge precis bredvid reningsverket. Genom lokaliseringen till området nordväst om reningsverket kan VA-avdelningens resurser och personal samlas. Transporterna kan minskas vilket ger mindre utsläpp, minskat slitage på fordon och personal samt minskade kommunala kostnader. Dessutom ges personalen bättre möjlighet till en smidigare drift och gemenskap på arbetsplatsen. Anslutningsmöjlighet till befintlig infrastruktur finns. Området ligger avsides från befintlig bostadsbebyggelse, döljs bakom ett skogsparti från vägen och förväntas inte medföra några större störningar för boende i angränsande bostadsområden.

INLEDNING OCH SYFTE

I samband med upprustningen av reningsverket i Nynäs, strax öster om Mönsterås samhälle, uppdagades att reningsverket är i behov ett nytt rörförråd. Det finns ett befintligt rörförråd som idag tar plats av kommunförrådet. Det nya förrådet avser förvara rör, material för ledningsbyten och reservdelar till Nynäs reninsverk. Förråd är den primära användningen men vid förrådsbyggnaden bör det även finnas möjlighet till personalutrymme för att möjliggöra och underlätta drift samt underhåll av både reningsverket och VA-nätet. Syftet med lokaliseringsutredningen är att undersöka lämpliga platser för det nya rörförrådet. Vidare syftar lokaliseringsutredningen till att välja en plats som medför minsta möjliga intrång och olägenhet för människa och miljö.

Vid samrådet för Detaljplan för del av Nynäs 3:1 presenterades en lämplig plats men efter synpunkt från Kalmar Läns Länsstyrelse avses val av plats tydliggöras genom en lokaliseringsprövning.

BAKGRUND OCH OMFATTNING

Reningsverket i Nynäs är av stor vikt för Mönsterås kommun. Anläggningen tar hand om avlopp från omkring 6 800 personer, vilket är ungefär halva kommunens befolkning. Reningsverket renar vattnet från fosfor, kväve och organiskt material innan det släpps ut i Mönsteråsviken och Kalmarsund. Reningsverket byggdes år 1973 och i april 2022 påbörjades upprustningen av reningsverket för en bättre rening, säkrare drift och bättre arbetsmiljö.

Idag finns ett rörförråd tillhörande Nynäs reningsverk i Oknebäcks industriområde. Det ligger vid Västra Oknebäcksvägen, drygt 2 kilometer väster om reningsverket. Området där rörförrådet är beläget innefattar bland annat byggvaruhandel, bilvård samt olika typer av entreprenadtjänster. VA-avdelningens rörförråd är beläget vid kommunförrådet vilket innebär att personal från flera avdelningar delar på ytan och har tillgång till materialet. Idag är rörförrådet ett kallförråd men i framtiden kan det vara aktuellt med ett varmförråd vilket ökar lagringsmöjligheterna.

AVGRÄNSNING

Då rörförrådet med tillhörande personalutrymme är av stor vikt för Nynäs reningsverk avgränsas lokaliseringsutredningen till reningsverkets närområde. Då förrådet avses innefatta stora rör och reservdelar till reningsverket krävs tung trafik till platsen för att kunna frakta rören. Det kan innebära en viss omgivningspåverkan för boende i närliggande områden och kräver att berörd väg klarar av tunga transporter.

Då förrådet avser lagring av material samt möjligt personalutrymme bedöms det inte att ett miljötillstånd krävs och därför kommer inga miljöaspekter kopplade till anläggningen bedömas inom ramen för lokaliseringsutredningen.

BEDÖMNINGSGRUNDER

För att avgöra vilken lokalisering som är mest lämpligt för ändamålet har nedanstående bedömningsgrunder valts:

1. Transporter
Då rör och material för ledningsbyten kan vara av större karaktär är tillgången till väg som klarar större fordon och tyngre belastning av stor vikt. Det bör även finns utrymme för av- och pålastning samt möjlighet att kunna vända med tunga transporter på eller i nära anslutning till valt område. Så kort avstånd som möjligt till reningsverket och ledningsnät bidrar till mindre utsläpp och minskar de kommunala utgifterna.

2. Teknisk försörjning och infrastruktur
Befintliga förutsättningar för teknisk försörjning och infrastruktur undersöks men även möjlighet till framtida anslutning och utbyggnad. Ett rörförråd med tillhörande personalutrymme kräver en god transportväg men även anslutningsmöjlighet till elförsörjning samt kommunalt vatten och avlopp.

3. Markanvändning
Markförhållandena undersöks utifrån kända förutsättningar. Den yta som avses för lokaliseringen av anläggningen bör vara tillgänglig samt inte lämpa sig bättre för annan verksamhet. Ytan bör heller inte vara ianspråkstagen för andra ändamål.

4. Omgivning
Närhet till reningsverket är att föredra för att underlätta VA-avdelningens verksamhet och samla både personal samt material på samma plats. Rörförrådet eller personalutrymmet i sig anses inte omgivningspåverkande men transporterna kan upplevas störande för boende i närområdet gällande buller och damm. Därför är ett område utan närliggande bostadsområden eller dagverksamheter, exempelvis skola, att föredra.

5. Skyddsvärda områden
Kommunen värnar om riksintressen och skyddsvärda områden. Därför är en lokalisering med hänsyn till dessa områden att föredra. I samband med lokaliseringsutredningen undersöks anslutningen till skyddsvärda områden och hurvida eventuella skyddsvärda områden riskerar att påverkas av planläggningen.

LOKALISERINGSALTERNATIV

Avgränsningen har gjorts till Mönsterås samhälle. Följande områden har undersökts och i kartan nedan syns deras översiktliga lokalisering.

Alternativ:
1. Nordväst om Nynäs reningsverk (huvudalternativ)
2. Öster om Nynäs reninsverk
3. Sydväst om Nynäs reningsverk

Ilustrationsbild över alternativa placeringar i närområdet kring Nynäs reninsverk.

HUVUDALTERNATIV - NORDVÄST OM NYNÄS RENINGSVERK

Alternativet har undersökts utifrån tidigare angivna bedömningsgrunder och nedan redogörs för områdets lämplighet.

1. Transporter
Området ligger i direkt anslutning till Nynäs reningsverk vilket ger goda transportmöjligheter. Inom området är det nära till reningsverket samt övrig personal och bidrar till samlandet av VA-avdelningens verksamhet. Lokaliseringen inom detta område bidrar därför med synnergieffekter för kommunens VA-avdelningen. Genom kortare transporter kan utsläppen minskas och det krävs mindre drivmedel vid transporter.

2. Teknisk försörjning och infrastruktur
Inom området finns goda möjligheter för anslutning till befintligt vägnät, energiförsörjning samt kommunalt vatten och avlopp.

3. Markanvändning
Området är sedan tidigare obebyggt och innefattar ett glesare skogsområde med främst tall. Föreslagen yta är detaljplanelagd som park eller plantering. Mot strandkanten finns en befintlig gångstig. Strandskyddet är upphävt i detaljplan men vid ny detaljplaneläggning återinförs strandskyddet.

4. Omgivning
Närområdet är till stor del obebyggt bortsett från reningsverket och närmsta bostadshus ligger cirka 70-80 meter söder om huvudalternativet. Västerut avgränsar både skogsområde, Långåsen och en större gräsyta mot bebyggelsen i väst. Omkring 150 meter söder om området finns Alvinssons, en entreprenadfirma som utför maskintjänster. Både till Alvinssons och Nynäs reningsverk går tunga transporter vilket inte skulle vara någonting nytt för närområdet.

5. Skyddsvärda områden
Området ligger inom riksintresse för högexploaterad kust som reglerar utbyggnaden av fritidshusbebyggelse och vissa typer av industrianläggningar samt skyddar mot påtaglig skada på natur- och kulturvärden. Då den nya detaljplanen vinner laga kraft återinträder strandskyddet och vid lokalisering till denna plats behöver strandskyddet upphävas. Området ligger inom naturvårdsplan för Mönsteråsåsen.

Samlad bedömning
Genom lokaliseringen till området nordväst om reningsverket kan hela VA-avdelningens resurser och personal samlas. Transporterna kan minskas och personalen ges bättre möjlighet till en smidigare drift och gemenskap på arbetsplatsen. Anslutningsmöjligheter till befintlig infrastruktur så som väg, energiförsörjning samt vatten och avlopp finns. Området ligger avsides från befintlig bostadsbebyggelse och förväntas inte medföra några störningar för boende i angränsande bostadsområden. Rörförrådet förväntas inte ge någon påverkan på riksintresse för högexploaterad kust eller naturvårdsplanen för Mönsteråsåsen. Inom detaljplanen bör strandskyddet upphävas eller förrådsanläggningen placeras utanför strandskyddet.

ALTERNATIV 2 - ÖSTER OM NYNÄS RENINGSVERK

Alternativet har undersökts utifrån tidigare angivna bedömningsgrunder och nedan redogörs för områdets lämplighet.

1. Transporter
Området ligger i direkt anslutning till Nynäs reningsverk vilket ger goda transportmöjligheter. Inom området är det nära till reningsverket samt övrig personal och bidrar till samlandet av VA-avdelningens verksamhet. Lokaliseringen inom detta område bidrar därför med synnergieffekter för kommunens VA-avdelningen. Genom kortare transporter kan utsläppen minskas och det krävs mindre drivmedel vid transporter. Dock behöver transporter köra långt in på reningsverkets område och antingen vända eller anlägga ny väg söder om reningsverket för att ta sig till Verksvägen.

2. Teknisk försörjning och infrastruktur
Inom området finns goda möjligheter för anslutning till befintligt vägnät, energiförsörjning samt kommunalt vatten och avlopp.

3. Markanvändning
Området är sedan tidigare obebyggt och ligger i direkt anslutning till Nynäs reningsverk. I gällande detaljplan ligger föreslagen placering på gränsen mellan område planlagt som reningsverk samt park eller plantering. Föreslagen placering ligger inom område som är delvis planlagd som prickmark, mark som ej får bebyggas. För ökad tillgänglighet kan en väg söder om reningsverket behöva anläggas vilket kan bidra till ökade störningar för boende i närområdet.

4. Omgivning
Närområdet är till stor del obebyggt bortsett från reningsverket. Närmsta fastighet är en verkstad cirka och närmsta privata fastighet ligger cirka 20-30 meter öster om föreslagen plats. Närmsta bostadshus ligger cirka 70 meter sydväst om föreslagen yta men det finns ytterligare ett fåtal fastigheter 80-100 meter i både sydlig och ostlig riktnig. Omkring 150 meter söder om området finns Alvinssons. Både till Alvinssons och Nynäs reningsverk går tunga transporter vilket inte skulle vara någonting nytt för närområdet.

5. Skyddsvärda områden
Området ligger inom riksintresse för högexploaterad kust som reglerar utbyggnaden av fritidshusbebyggelse och vissa typer av industrianläggningar samt skyddar mot påtaglig skada på natur- och kulturvärden. Området ligger inom naturvårdsplan för Mönsteråsåsen.

Samlad bedömning
Genom lokaliseringen till området öster om reningsverket kan hela VA-avdelningens resurser och personal samlas. Transporterna kan minskas och personalen ges bättre möjlighet till en smidigare drift och gemenskap på arbetsplatsen. Anslutningsmöjligheter till befintlig infrastruktur så som väg, energiförsörjning samt vatten och avlopp finns. Området ligger nära en verkstad och relativt nära bostadshus som kan uppleva ökade störningar genom lokaliseringen till platsen. Rörförrådet förväntas inte ge någon påverkan på riksintresse för högexploaterad kust eller naturvårdsplanen för Mönsteråsåsen.

ALTERNATIV 3 - SYDVÄST OM NYNÄS RENINGSVERK

Alternativet har undersökts utifrån tidigare angivna bedömningsgrunder och nedan redogörs för områdets lämplighet.

1. Transporter
Området ligger i strax sydväst om Nynäs reningsverk vilket ger goda transportmöjligheter. Dock är platsen förlagd väster om Långåsen vilket betyder att det nära till reningsverket samt övrig personal men samlar inte VA-avdelningens verksamhet på önskvärt sätt. Lokaliseringen inom detta område kan ge mindre synnergieffekter för kommunens VA-avdelningen. Genom kortare transporter kan utsläppen minskas och det krävs mindre drivmedel vid transporter. Här behövs en ny väganslutning, föredragningsvis till Kolonivägen eller Långåsen.

2. Teknisk försörjning och infrastruktur
Inom området finns goda möjligheter för anslutning till befintligt vägnät, energiförsörjning samt kommunalt vatten och avlopp.

3. Markanvändning
Området består av en större gräsyta som i dagsläget är obebyggd. I gällande detaljplaner är markområdet planlagd som natur.

4. Omgivning
Vid förläggander av förrådet på denna platsen är verksamheten mycket mer synlig och störande för allmänheten. Det visuella intrycket blir stort då många kör via både Drakenäsvägen och Långåsen. Dessutom är det nära till bostadsbebyggelse och närmsta bostdashus ligger inom 30-40 meter. Då verksamheten kräver tunga transporter kan det innebära stora störningar för boende i närområdet.

5. Skyddsvärda områden
Området ligger inom riksintresse för högexploaterad kust som reglerar utbyggnaden av fritidshusbebyggelse och vissa typer av industrianläggningar samt skyddar mot påtaglig skada på natur- och kulturvärden. Området ligger delvis inom naturvårdsplan för Mönsteråsåsen. Området ligger lågt, på omkring 3-4 meter över havet, och precis på gränsen till riskområde för havsnivåhöjning.

Samlad bedömning
Genom lokaliseringen till området sydväst om reninsverket blir avståndet mindre än tidigare men VA-avdelningens resurser och personal samlas inte på önskvärt sätt. Anslutningsmöjligheter till befintlig infrastruktur så som väg, energiförsörjning samt vatten och avlopp finns. Området ligger i nära anslutning till befintlig bostadsbebyggelse. Därför är störningar i form av tung trafik och påverkan på det visuella intrycket att vänta. Rörförrådet med personalutrymme förväntas inte ge någon påverkan på riksintresse för högexploaterad kust eller naturvårdsplanen för Mönsteråsåsen. Att området är en lågpunkt är värt att beakta och ta hänsyn till.

NOLLALTERNATIV

Nollalternativet innebär att ingen av lokaliseringarna kommer till stånd och att befintligt förråd får fortsätta användas. Det ska dock nämnas att det befintliga rörförrådet i Oknebäcks industriområde inte kan fortsätta användas eftersom rörförrådet tar ytor av kommunförrådet vilka behövs för personalen på parkenheten och fastighetsavdelningen. Nollalternativet innebär längre transporter än om lokaliseringen skulle kunnat ske närmre reningsverket. Genom att lokalisera anläggningen i reningsverkens närområde hade synnergieffekter i form av mindre utsläpp och minskade kommunala utgifter kunnat uppnås. Om befintligt rörförråd tvingas ligga kvar i Oknebäcks industriområde kommer personal från flera olika avdelningar ha tillgång till detta vilket inte är önskvärt. Idag är förrådet ett kallförråd. Ett nytt förråd innebär framtida möjlighet till uppvärmning och vid fortsatt användning av nollalternativet minskas reningsverkets möjligheter till förvaring gällande material som kräver varmförvaring. Då befintligt förråd fortsätter används är det inte möjligt att i framtiden förlägga personalutrymme i direkt anslutning till detta vilket splittar VA-avdelningens personal och minskar möjligheterna till en samlad personalstyrka samt förbättrad arbetsmiljö.

SLUTSATS

Med bakgrund av framtagna bedömningskriterier och de samlade bedömningarna av respektive alternativ bedöms huvudalternativet, Nordväst om Nynäs reningsverk, vara den mest lämpliga lokaliseringen. Huvudalternativet är fördelaktigt med tanke på dessa placering i nära anslutning till reningsverket vilket samlar både material och personal i reningsverkets omedelbara närhet. Anslutningsmöjligheterna till befintlig infrastruktur är goda inom området vilket även möjliggör framtida möjlighet för anläggandet av ett varmförråd. Området ligger avsides från befintlig bostadsbebyggelse och dold bakom ett skogsparti. Lokaliseringen förväntas inte medföra några större störningar för boende i närområdet. Vidare förväntas huvudalternativet inte ha någon påverkan på riksintresset för högexploaterad kust eller naturvårdsplanen för Mönsteråsåsen. Vid anläggning kan nya byggnader uppföras med hänsyn till allmänhetens tillgång till strandområdet.

MEDVERKANDE

Kajsa Engman
Planarkitekt

Henrik Eriksson
Samhällsbyggnadschef

Upprättad 2022-11-24